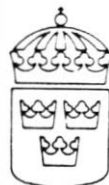

Motion till riksdagen

1989/90:Sk396

av Kjell Ericsson och Göran Engström (båda c)

Åtgärder för att stimulera nyföretagande i
glesbygd

Mot.
1989/90
Sk396-402

I vårt land har det under några år bedrivits en omfattande landsbygdskampanj – I hela Sverige ska leva. I denna kampanj har många människor varit engagerade för landsbygdens överlevnad och utveckling. Landsbygdskampanjen är nu slutförd, men arbetet för att hela Sverige ska leva kommer att fortsätta. Nu är sanningens minut kommen och det är dags att fatta beslut som är till landsbygdens fromma.

Den regionalpolitiska utredningen REK-87 var mycket ofullständig och behandlade inte förslagen från landsbygdskampanjen på ett tillfredsställande sätt.

För att vi ska kunna bibehålla och utveckla en levande landsbygd behövs det åtgärder av både selektiv och generell karaktär. Det behövs stimulanser i form av sänkta skatter och avgifter för småföretagen samtidigt som det behövs stöd i samband med nyetablering och expansion av företag. Även åtgärder i form av förbättrad infrastruktur är nödvändiga.

En satsning på landsbygden är samhällsekonomiskt lönsamt. Det behövs regional balans i vårt land. Storstädernas överhettning skapar problem för kommunikationer, barnomsorg, skolor, bostäder m m m m. Samtidigt har landsbygden svårt att behålla sitt befolkningsunderlag. Skall storstäderna klara av alla dessa svårigheter måste det satsas stora belopp.

Genom att kraftfullt satsa på landsbygden kan befolkningen behållas och en utflyttning från storstäderna till landsbygden undvikas. Därvid skulle storstäderna slippa ifrån en del av sina dyra satsningar i infrastrukturen. En viktig del för att hela Sverige skall leva är att det finns arbetstillfällen att tillgå. För att stimulera företagande och kanske då främst småföretagande vill vi därför föreslå en rad åtgärder.

Sänkta arbetsgivar- och egenavgifter

För att stimulera nyföretagande i glesbygd krävs en rad åtgärder på beskattningsområdet. Småföretagen har för närvarande både högre skatter och avgifter än de större företagen. Detta är ett förhållande som är högst otillfredsställande. För att underlätta och stimulera nyföretagande och småföretagande på landsbygd skulle man kunna minska de arbetsgivaravgifter som inte är socialförsäkringsmässigt motiverade. Därför borde nuvarande arbetsgivaravgifter sänkas för företag upp till 15 anställda. Egenföretagarna borde

få ett fribelopp motsvarande ett basbelopp innan de måste erlägga egenavgifter.

Mot. 1989/90
Sk396

Nyföretagande och sysselsättning i glesbygden kommer härvid att stimuleras. De existerande och nybildade företagen konsolideras. Härmed underlättas även riskkapitalbildningen för företag i glesbygd.

Kvittning av förluster mot andra inkomster

För att stimulera riskfyllt nyföretagande är det ofta nödvändigt för den enskilde företagaren att kunna kvitta en förlust mot andra inkomster. Det ligger ju i sakens natur att inte allt sådant företagande leder till lönsamma företag. Vissa satsningar misslyckas och leder endast till förluster. Företag med långsiktig lönsamhet, men där lönsamheten svänger kraftigt, klarar sig däremot med förlustavdrag som kan kvittas mot kommande vinster. Kvittningsrätten gentemot andra inkomster kan därför vara tidsbegränsad i förhållande till företagets starttidpunkt. En tid av fem år kan härvid anses vara rimlig.

Privatpersoners kvittningsrätt får komma ifråga endast för enskilda firmor och handelsbolag. För att få ett fungerande system där kvittningsrätten stimulerar nyföretagande måste därför egenföretagarbeskattningen vara så utformad, att dessa företagsformer i större utsträckning än för närvarande är naturliga att använda åtminstone under ett företags första ca 5 år. Detta bör gälla oberoende av om företaget är ett traditionellt företag inom service, hantverk eller handel eller är ett kunskapsinriktat företag inom tillverkning, data, konsultverksamhet eller informationsbehandling.

Skattestimulerad riskkapitaluppbyggnad

Brist på riskvilligt kapital är betydande för nya och expanderande småföretag. Därför bör privatpersoner få möjlighet att göra avdrag vid inkomstbeskattningen för sparande i eget eller andras företag. Avdragsrätten förutsätter att satsningarna i huvudsak sker i eget eller familjeföretag.

Denna avdragsrätt kan till en början införas på försök i glesbygd, varefter den sedan även kan tillämpas i hela landet om den visar sig vara effektiv.

Ett skattestimulerat sparande för risksatsningar i företag skulle klart gynna sådan satsningar. Härigenom skulle långsiktiga investeringar förmodligen i en ganska stor utsträckning komma att utföras. Storleken på ett sådant avdrag borde ligga på upp till tre basbelopp per år, där den högsta avsättningen skulle få göras inom stödområdet.

Beskattning av det arbetande kapitalet

För många små och medelstora företag innebär förmögenhetsbeskattningen ett betydande problem för företaget. Företagaren blir härvid tvungen att göra överuttag på lön för att ha möjlighet att betala förmögenhetsskatten.

För många företag innebär detta en sådan dränering av pengar att företagets utvecklingskraft begränsas.

Likaså har arvs- och gåvobeskattningen motsvarande effekt. Detta försvårar eller omöjliggör för många företag att överleva ett generationsskifte. Här bör ett uppskov få ske med beskattningen till dess företaget säljs.

De beskrivna problemen gäller hela landet. På glesbygd kan man dock hävda att skadeverkningarna ur närings- och regionalpolitisk synvinkel är särskilt stora.

Mot. 1989/90
Sk396

Därför bör kapitalbeskattningen av det arbetande kapitalet slopas. Detta skulle medföra att många företag som idag hämmas i sin utveckling finge ökade möjligheter att expandera. Även detta skulle underlätta riskkapitalförsörjningen till glesbygden.

Egenföretagarebeskattningen

Egenföretagarebeskattningen måste uppfylla kraven på enkelhet. Samtidigt måste skattebelastningen vara sådan att egenföretagarna inte missgynnas i förhållande till aktiebolagen. I stället bör egenföretagarna skattemässigt behandlas så att det inom alla branscher blir intressant att starta verksamhet i egenföretagarform och även driva företaget i denna form upp till de första tio åren.

Enligt det nya skatteförslaget från URF ska den största avsättningen till SURV få göras med 8 basbelopp. För att gynna företag i bl a glesbygd vore det nödvändigt med att betydligt höja denna avsättning till SURV. En ackumulerad SURV som är större än vad som utredningen har föreslagit skulle självfallet vara låst till företaget och inte användas för att öka företagarens konsumtionsutrymme.

Ett genomförande av ett sådant förslag skulle också bidra till att nya företag etablerades och utvecklades på glesbygd. I övrigt förordas att en särskild redovisningsmetod SRM som ihuvudsak överensstämmer med Lodins förslag införs.

Tjänstledighet vid företagsstart

För att ytterligare underlätta för startande av egna företag vore det bra med en utökad rätt till tjänstledighet. Härvid skulle reglerna vid både statliga och kommunala myndigheter utformas så att den som skall starta eget företag har rätt till tjänstledighet – hel- eller halvtid – under viss tid – ca 6 mån. Även privata storföretag skulle rekommenderas att ha motsvarande regler.

Sammanfattning av förslag för att stimulera nyföretagande i glesbygd

- Sänk arbetsgivareavgifterna med minst 5 procentenheter i företag med upp till 20 anställda. Sänk egenavgiften för egenföretagare genom att göra avdrag med ett basbelopp innan egenavgiften tas ut. Detta skulle i nuläget innebära en lättnad för egenföretagare med ca 11 000 kr.
- Kvittning av förluster i företaget medges mot andra inkomster under de fem första åren.
- Skattestimulerad riskkapitaluppbyggnad genom att medge avdrag vid inkomstbeskattningen för sparande till eget eller andras företag. Härvid skulle avdrag medges med upp till tre basbelopp per år, där den största avsättningen skulle få göras inom stödområdet.

- Slopa beskattning av det arbetande kapitalet för företag. Lämna uppskov med arvs- och gåvobeskattning så länge tillgångarna är kvar i företaget.
 - Medge större SURV-avsättning för småföretag på glesbygd.
 - Underlätta startandet av eget företag genom att medge tjänstledighet – hel eller halvtid – i inledningsskedet.
- Övriga åtgärder för att stimulera företagandet i glesbygd tas upp i annat sammanhang.

Mot. 1989/90

Sk396

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen som sin mening ger regeringen till känna vad i motionen anförts om åtgärder för att starta företag i glesbygd.

Stockholm den 25 januari 1990

Kjell Ericsson (c)

Göran Engström (c)